

LIETUVIŲ KALBA (GIMTOJI)

II DALIES (teksto suvokimo užduoties) vertinimo instrukcija

2008 m. valstybinio brandos egzamino pavyzdinė užduotis

Teksto suvokimo užduoties vertinimo instrukcija I. TEKSTO SUVOKIMO UŽDUOTIS D. Kajokas. Apie tarpininkus ir kelionę Jeruzalėn

Klausimo Nr.	Galimi atsakymai	Taškai	Pastabos
1.	<u>A variantas.</u> Atsakyme įvardyti abu aspektai: (1) šiuolaikinio žmogaus santykis su visata (gamta) ir (2) su kultūra (literatūra, menu). <u>B variantas.</u> Pateiktas tinkamai apibendrintas atsakymas: tekste kalbama apie tikrąsias / netikrąsias vertybes, šiuolaikinio žmogaus autentiškumą / neautentiškumą.	2	
	Atsakyme pateiktas dalinis atsakymas: įvardytas vienas aspektas. Formuluotė aprėpia teksto dalį arba nevisiškai tiksliai suformuluota / Arba suformuluota pagrindinė mintis.	1	
	Atsakyta neteisingai arba neatsakyta.	0	
2.	Gamtos grožis; būties pilnatvės pajautimas; šventės laukimo atmosfera; religinės patirties prasiveržimas. Įvardyti du dalykai.	2	
	Įvardytas vienas dalykas.	1	
	Atsakyta neteisingai arba neatsakyta.	0	
3.	Yra stilizuotas kreipinys (Kurs esi); prašymas reiškiamas liepiamosios nuosakos formomis, vartojami religiniai įvaizdžiai, pakartojimas, opozicija. Atsakyme nurodyti bent du argumentai.	2	
	Nurodytas vienas argumentas arba pateikti du pavyzdžiai.	1	
	Atsakyta neteisingai arba neatsakyta.	0	
4.	I-ąją ir IV-ąją dalis sieja amžino gėrio, šviesos motyvas (<i>turinys</i>); tos pačios meninės priemonės (pvz., pasikartojančios metaforos) (<i>raiška</i>). Atsakyme nurodyti abu aspektai.	2	
	Atsakyme nurodytas vienas aspektas.	1	
	Atsakyta neteisingai arba neatsakyta.	0	
5.	Pavadinime minimi tarpininkai įprasmina žmogaus tolimo nuo gamtos bei kultūros situaciją, kurią autorius vertina kaip problemišką. Kelionė į Jeruzalę įprasmina įgimtą gėrį, dvasingumo ilgesį, religinį patyrimą, grįžimą	2	

	prie esminių vertybių. Atsakyme paaiškinta abiejų komponentų prasmė.		
	Paašškintas vienas komponentas.	1	
	Atsakyta neteisingai arba neatsakyta.	0	
6.1.	Publicistinis	1	
	Atsakyta teisingai arba neatsakyta.	0	
6.2.	Kalbama aktualia tema, reiškiamas požiūris, kalba įtaigi, vaizdinga, emocionali. Atsakyme apibūdintas turinys ir raiška.	2	
	Apibūdintas tik vienas aspektas: turinys arba raiška.	1	
	Atsakyta neteisingai arba neatsakyta.	0	
7.	<ul style="list-style-type: none"> •Vartoja metaforas, pvz., <i>šviesos epidemija</i>. •Ironizuoja, pvz., <i>...kuo čia dėtas kažkoks ugnies kamuolys</i>. •Vartoja retorinius klausimus, sušukimus, pvz., <i>O, likimo ironija!</i> •Pasikartojantys motyvai (šviesos, gėrio, kalėdų ir kt.) •Remiasi kitais šaltiniais, pvz., cituoja taivaniečių fotomenininką. •Derina įvairių funkcinių stilių elementus (meninio stiliaus metaforas, šnekamojo stiliaus leksiką, pvz., <i>sapalioti, varo biznį</i>). •Vartoja religinius įvaizdžius. •Tekstas išpūdingai baigiamas malda. •Kalbama „mes“ vardu (jei iš tiesų mes esame „saulės vaikai“...) <i>Gali būti įvardytos ir kitos raiškos priemonės (pvz., kontrastas, antitezė).</i> Atsakyme nurodyti ne mažiau kaip trys būdai su tinkamais pavyzdžiais.	3	
	Atsakyme nurodyti ne mažiau kaip du būdai su tinkamais pavyzdžiais.	2	
	Atsakyme nurodyti ne mažiau kaip du būdai be pavyzdžių arba vienas būdas su pavyzdžiu / du būdai su pavyzdžiais, bet vienas pavyzdys netinkamas.	1	
	Atsakyta neteisingai arba neatsakyta.	0	

M. Martinaitis. Iš atsakymų į žurnalo „Metai“ klausimus

Klausimo Nr.	Galimi atsakymai	Taškai	Pastabos
1.	Atsakyta, kad tekste kalbama apie rinkos, komercijos poveikį literatūrai.	1	
	Atsakyta neteisingai arba neatsakyta.	0	
2.1.	Rašyti tuo metu populiaria tema; pasirūpinti reklama; išgarsėti veliantis į skandalus. Įvardyti bent du būdai.	1	
	Atsakyta neteisingai, neatsakyta.		
2.2.	Kritiškai.	1	
	Atsakyta neteisingai, neatsakyta.	0	
2.3.	Kalbėdamas apie šiuos būdus autorius ironizuoja. Knygą „Da Vinčio kodas“ jis laiko vidutine ir kalba apie tai, kad jos populiarumas nėra natūralus ir tikras, jis	2	

	„pumpuojamas“. Dirbtinumo aspektas pabrėžiamas ir „žvaigždžių darymo“ analogija. Paskutiniame sakinyje galime išvelgti autorius apgailėstą dėl tokios situacijos. Įvardyta meninė priemonė ir pateiktas komentaras/ pavyzdys.		
	Pateikti bent du raiškos pavyzdžiai, bet neįvardyta meninė priemonė, nekomentuojama.	1	
	Išrašytas vienas raiškos pavyzdys be įvardijimo ir komentaro/ atsakyta neteisingai, neatsakyta.	0	
3.	Ideologiniai suvaržymai, komercijos įtaka. Įvardyti abu dalykai.	2	
	Įvardytas vienas dalykas	1	
	Atsakyta neteisingai, neatsakyta.		
4.	<i>Abu tekstus turinio požiūriu sieja svarstoma tema bei problema.*</i> Ir viename, ir kitame tekste kalbama apie komercijos įtaką menui ir teigiama, kad menas nuvertėja veikiamas komercijos. Populiarūs yra ne meniškai vertingi, bet tie kūriniai, kurie atitinka daugumos skonį. Tinkamai suformuluota problema (gali būti nurodyta bei suformuluota tema) ir išsamiai paaiškinta.	3	
	Tinkamai suformuluota problema, bet nepaaiškinta/ Formuluojuama dalinė problema ir nepakankamai aiškinama.	2	
	Formuluojuama dalinė problema, bet ji neaiškinama.	1	
	Atsakyta neteisingai, neatsakyta.	0	

Maksimalus taškų skaičius už teksto suvokimo užduotį

52
